

پایش بازار

پویایی های بازار

۱- قیمت نفت در هفته دوم ۲۰۲۱ افزایش یافته و به بالاترین سطح در ۱۱ ماهه اخیر رسید. یک بشکه نفت خام برنت در بازار بورس لندن دیروز به ۵۵,۲۱ دلار برای تحویل در ماه فوریه به فروش رسید. قیمت نفت وست تگزاس اینترمدییت در کاشینگ به قیمت هر بشکه ۵۱,۴۹ دلار فروخته شد. هر دو نسبت به هفته قبل ۶ درصد رشد داشتند. یکی از دلایل آن اعلام عربستان مبنی بر کاهش یک میلیون بشکه ای در روز اضافه بر کاهش اوپک پلاس در ماه های فوریه و مارس از طرف این تولید کننده عمده می باشد. از سوی دیگر پیش بینی ها برای خاتمه یافتن بحران ناشی از شیوع بیماری کووید-۱۹ آن طور که در قبل متصور بود، انجام نگرفته و کشورهای مختلف همچنان با این بحران روبرو هستند. قیمت گاز طبیعی در بازار هنری هاب تا ۲,۷۰ دلار هر میلیون بی تی یو بعلت سردتر شدن هوا افزایش یافت. قیمت گاز طبیعی مایع شده در آسیای شرقی بطور بی سابقه ای بالا رفت. یک محموله در ساحل ژاپن به قیمت ۳۵ دلار هر میلیون بی تی یو فروخته شد. نقایسه قیمت گاز طبیعی در آمریکای شمالی و ژاپن نشان دهنده جهت گیری سرمایه گذاری در ایران برای ورود به بازار ال ان جی می تواند باشد.

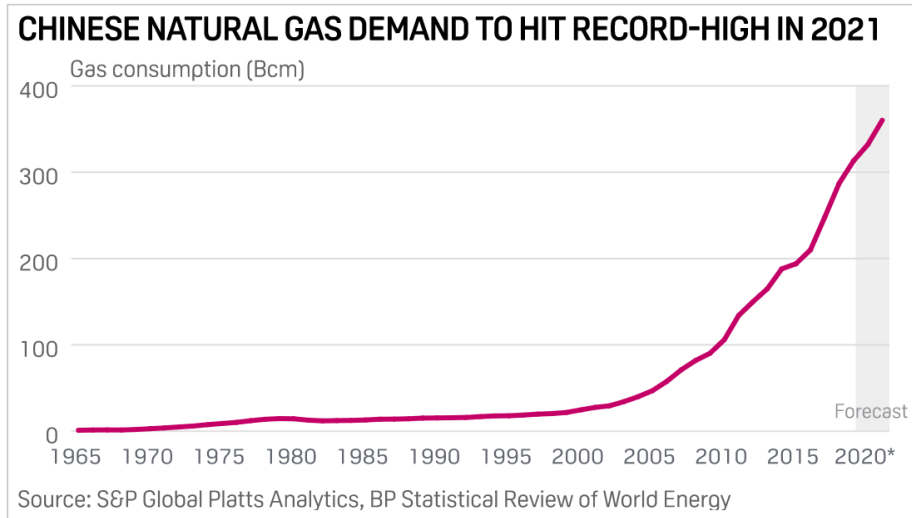
تفسیر هفته

۲- به گزارش سازمان خواروبار جهانی (فائو) قیمت مواد غذایی در ۷ ماهه اخیر صعودی بوده است. در ۲۰۲۰ قیمت غذا و محصولات کشاورزی بصورت متوسط ۳,۱ درصد بیشتر از سال قبل است. با این حال قیمت این گونه محصولات همچنان ۲۵ درصد کمتر از ۲۰۱۱ است.

۳- عربستان سعودی در روز سه شنبه اعلام کرد که تولید خود در ماه های فوریه و مارس را به اندازه یک میلیون بشکه در روز کاهش می دهد. علت این امر را عربستان تقویت قیمت های نفت خام در بازار اعلام کرد. راهبرد عربستان می تواند عکس العمل به رفتار چرخه ای تولید نفت، قیمت، و مقدار انبارها باشد. اما گذشته عربستان نشان می دهد که همواره این کشور مداخله مثبت در بازار نداشته است. مانند جنگ تولید بیشتر مابین روسیه و عربستان در ماه های ژوئن و ژوئیه ۲۰۲۰. تولید کمتر عربستان باعث می شود که سرمایه گذاری در نفت شیل آمریکا نسبت به ماه های قبل کمتر نشده و این یکی از توصیه های سیاستی آمریکا در دوره ترامپ به عربستان بوده است. در قبل نوشته بودیم که اوپک پلاس تصمیم گرفته است که از ابتدای ماه ژانویه هر ماهه ۵۰۰ هزار بشکه از کاهش قبلی مجموعه در سال ۲۰۲۰ کم نماید. هم چنین در چهارم ژانویه عربستان سعودی، قطر، و بقیه کشورهای عضو شوای همکاری خلیج فارس به توافقی نزدیک شدند که شکاف مابین کشورهای عربستان، امارات، کویت، و مصر با کشور قطر را برطرف می سازد. اختلافات قطر با این چهار کشور به ۲۰۱۷ باز می گردد که کشورهای مزبور روابط دیپلماتیک خود را با قطر بسته و مرزهای هوایی، دریایی، و زمینی خود را با ادعای طرفداری قطر از تروریسم محدود

کردند. در جلسه توافق، داماد ترامپ رئیس جمهور آمریکا نیز حضور داشت. علاوه بر عربستان، امارات عربی متحده نیز از امروز تمام مرزهای خود را بر روی اتباع قطر باز می کند. به نظر می رسد که در آخرین روزهای حضور ترامپ در کاخ سفید، آمریکا در به کرسی نشاندن توافق ابراهیم و نزدیک کردن منافع کشورهای عربی با اسرائیل تلاش خود را ادامه می دهد. برخی از صاحب نظران معتقدند که کاهش تولید یک میلیون بشکه ای نفت خام از یک راهبرد سیاسی عربستان حکایت دارد که علاوه بر رفع مشکلات با قطر، سه سیگنال دیگر هم در بر دارد: اول به رئیس جمهور جدید آمریکا باین گوشزد می کند که توسعه اقتصادی جهان با همکاری با کشورهای تولید کننده نفت و گاز اتفاق می افتد و بهتر است که باین مسائل حقوق بشر و جنگ در یمن را فراموش کند. دوم به ایران نیز چراغ سبزی داده شد که بودجه سال آینده با قیمت بالای نفت سهل الوصولتر است. سوم، علیرغم خاموش شدن موتور محرک سیاسی ترامپ و تیم سیاست خارجی او، مسکو نمی تواند به راحتی به یک واسطه برای حل مشکلات خاورمیانه تبدیل گردد. از سوی دیگر عادی سازی روابط قطر با چهار کشور عربی می تواند به زیان ایران نباشد. از ۲۰۱۷ تا امروز ایران سعی کرد که روابط عقلایی و بر اساس منافع ملی با قطر داشته و از ابراز توقعات و انتظارات بزرگ خودداری نماید. دیگر این که بر خلاف موضع کشورهای کوچکی همچون بحرین، ایران در مسائل داخلی قطر دخالت نکرده و روابط خود را مانند رویه کشورهای دیگر به رایزنی سیاسی و تبادل کالا محدود نمود. تجربه روابط ایران با قطر می تواند نمونه ای باشد از روابط آتی ایران با دیگر کشورهای عربی.

۴- بنظر می رسد که چین در مصرف گاز طبیعی در ۲۰۲۱ رکورد جدیدی را برجای گذارد. اقتصاد چین در پس از کم شدن پیامدهای بیماری کووید-۱۹ از سرعت بیشتری برخوردار شده است. در ۲۰۲۱ پیش بینی می شود که مصرف گاز طبیعی در چین به ۳۶۰ میلیارد متر مکعب برسد. این مقدار در ۲۰۲۰، ۳۳۲ و در ۲۰۱۹، ۳۱۳ میلیارد مترمکعب بود. پالایشگاه های خصوصی چین در ۲۰۲۰ به ایجاد ظرفیت اضافی و فعالیت بیشتر ادامه دادند. در مجموع در این سال در پالایشگاه های خصوصی چین ۱۸۸ میلیون تن نفت خام تصفیه شده که نسبت به سال قبل ۴۲ درصد بیشتر شده است. یکی از دلایل این اضافه تولید، ارزان شدن قیمت نفت خام در سال ۲۰۲۰ نسبت به سالهای قبل است. شکل زیر مقدار تقاضا برای گاز طبیعی در چین را نشان می دهد.

۵- گرچه از ۲۰۱۰ مسیره‌های دریایی اطراف قطب شمال برای کشتی‌هایی که از اروپا به آسیا و بالعکس بار حمل می‌کنند راه اندازی شد، اما این بار در میانه زمستان کشتی حامل گاز طبیعی مایع شده به نام کریستوفر دو مارگری، مدیرعامل فقید توتال از ترمینال سابتا در شبه جزیره یامال در کنار دریای بارنتز به سمت بندر دالیان حرکت نمود. از بندر دالیان نیز کشتی ال ان جی بر نیکلاس ژوبوف به سمت ترمینال سابتا حرکت نموده است. دو کشتی یکدیگر رادر تنگه برینگ مابین روسیه و آلاسکا ملاقات خواهند کرد. هر دو کشتی فاقد تاسیسات و ابزارهای یخ شکن هستند. این اولین تجربه از این نوع است و دو شرکت نواتک و روس اتم از این ابتکار پشتیبانی کرده‌اند. تغییرات اقلیمی و گرم شدن کره زمین تا این جا به نفع روسیه و چین تمام شده است. شکل زیر مسیر حرکت کشتی اکتشافی را در ۲۰۱۲ نشان می‌دهد که در نشریه نیویورکر چاپ شده است. روسیه برنامه ریزی کرده تا در ۲۰۲۴، ۸۰ میلیون تن بار و در ۲۰۲۵، ۱۳۰ میلیون حمل کالا از این مسیر داشته باشد.

۶- در جنوب تونس اعتصابات گسترده در مناطق نزدیک به معادن فسفات مجددا شروع شده است. اکتشاف منابع سودآور فسفات در نقاط دورافتاده بخصوص در استان قفصه تونس که برای اقتصاد دوره های استعماری و پسااستعماری درآمد سرشاری را به همراه داشت، برای اقتصاد تونس و اشتغال حیاتی است. درآمد سرشار معادن فسفات، نخبگانی که در شهرهای ثروتمند ساحلی هستند را ثروتمندتر می کند، اما مردمان استان قفصه را به حاشیه نشینی اقتصادی، آلودگی آبها و تنزل بنیه زمین های کشاورزی مواجه می سازد. کارگران منطقه متلوی مبارزات خود را برای استقلال اتحادیه های کارگری، در شورشهای ۲۰۰۸ و بهار عربی در ۲۰۱۰، علیه دیکتاتور زین العابدین بن علی ادامه دادند. این بار بیکاران، کارگران بخش های مختلف معدن، و حمل و نقل عمومی در برابر محل اتحادیه کارگری اعتصاب نشسته خود را شروع کردند. نرخ بیکاری در این استان ۳۵ درصد است که دو برابر متوسط کل تونس می باشد. برای کارگران حاشیه نشینی اقتصادی و مشکلات زیست محیطی ارتباط تنگاتنگی با جوهر نظام سیاسی تونس داشته و دارد. سیستم سیاسی تونس شامل کاراکترهای اقتدارگرایی، تمرکز پول و قدرت و همدستی

دانشگاه صنعتی شریف

دانشکده مهندسی انرژی

جهان انرژی

شنبه ۲۰ دی ۱۳۹۹

سازمانهای بین المللی مانند صندوق بین المللی پول و بانک سرمایه گذاری اروپا است. هم اکنون تولید فسفات نصف تولید تا قبل از ۲۰۱۰ است.